

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
BIUDŽETO IR FINANSŲ KOMITETAS****POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2013-11-13 Nr. 109-P-45
Vilnius

5. SVARSTYTA. Parlamentinės kontrolės klausimas „Įkainių už mokėjimus grynaisiais pinigais didėjimo kai kuriuose bankuose ir šias paslaugas teikiančių bankų patiriamų sąnaudų dydžio atitikties klausimas ir kaip šiais atvejais išlaikomi ir užtikrinami proporcingumo ir protingumo principai numatant atitiktį mokėjimo paslaugų socialinėms sąnaudoms, patiriamoms ne tik bankų, bet ir gyventojų bei mažų įmonių, neturinčių pakankamų galimybių atlikti mokėjimus negrynaisiais pinigais.“

KONSTATUOTA. Lietuvos bankas ir toliau turi atlikti savo vaidmenį įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio nuostatą, reikalaujančią, kad, atstovaujant valstybei, būtų, be kita ko, ginami ir finansų bei kredito rinkos vartotojo interesai:

1) Europos Komisija 2011 m. liepos 18 d. priėmė rekomendaciją dėl galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita (2011/442/ES), kurios IV skirsnio „Susiję mokesčiai“ 11 ir 12 punktuose yra nustatyti šie reikalavimai:

– „Visi papildomi mokesčiai, kuriuos mokėjimo paslaugų teikėjas gali nustatyti pagal pagrindinės mokėjimo sąskaitos sutartį, įskaitant mokesčius už sutartyje nustatytą vartotojo įsipareigojimų nevykdymą, turėtų būti teisingi“;

– „Valstybės narės turėtų nustatyti, kas yra teisingas mokestis, pagal vieną ar kelis iš šių kriterijų:

- a) nacionalinis pajamų lygis;
- b) vidutiniai mokesčiai, susiję su mokėjimo sąskaitomis toje valstybėje narėje;
- c) bendros sąnaudos, susijusios su pagrindinės mokėjimo sąskaitos teikimu;
- d) nacionalinės vartotojų kainos.“

Pažymėtina, kad Lietuvos bankas 2012-03-30 rašte Nr. (14.3-1400)-12-1706, adresuotame Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, konstatavo, kad jo atlikti tyrimai nesudaro pagrindo teigti, kad finansinė atskirtis Lietuvoje yra reikšminga, ir kad nėra tikslinga imtis papildomų priemonių, nustatytų Europos Komisijos rekomendacijoje dėl galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita (2011/442/ES), todėl iki šiol Lietuvoje nėra nustatyta, kas yra teisingas mokestis, ir gyventojai neturi galimybių naudotis bankų paslaugomis už priimtina kainą;

2) Lietuvos bankas ir jame veikianti informacinė sistema šiuo metu neaptarnauja valstybės institucijų ir įstaigų mokėjimo operacijų, todėl iš biudžeto lėšų išlaikomos valstybės institucijos ir įstaigos patiria labai dideles išlaidas už numanomai oligopolinę padėtį Lietuvoje užimančių komercinių bankų teikiamas mokėjimo paslaugas.

NUTARTA.

1. Pasiūlyti Lietuvos bankui:

1) Pakartotinai atlikti finansinės atskirties Lietuvoje tyrimą, apsvarstyti ir spręsti klausimą dėl Europos Komisijos 2011 m. liepos 18 d. priimtos rekomendacijos dėl galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita (2011/442/ES) įgyvendinimo: tam reikalingų teisės aktų parengimo, jų priėmimo, rekomendacijų laikymosi stebėsenos ir priežiūros organizavimo.

2) Konsultuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl visų galimų priemonių ir veiksmų, kuriais būtų sudarytos tvarios konkurencinės sąlygos numanomai oligopolinę padėtį Lietuvoje užimantiems komerciniams bankams.

3) Apsvarstyti ir spręsti klausimą, susijusį su Lietuvos banko galimybėmis aptarnauti valstybės institucijų ir įstaigų mokėjimo paslaugas ir sudaryti konkurenciją komerciniams bankams teikiant šioms institucijoms ir įstaigoms mokėjimo paslaugas.

2. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei konsultuojantis su Lietuvos banku:

1) Apsvarstyti ir spręsti klausimą dėl valstybinio komercinio banko steigimo Lietuvoje ar veikiančio komercinio banko kontrolinio akcijų paketo įsigijimo ir perdavimo įgaliotai valstybės institucijai jį valdyti.

2) Apsvarstyti ir spręsti kredito unijų ir Centrinės kredito unijos veiklos galimybių išplėtimo ir visų kredito unijų įsitraukimo į Centrinės kredito unijos veiklą klausimus siekiant užtikrinti patikimą ir saugią šių komerciniams bankams alternatyvių kredito įstaigų veiklą.

3. Paprašyti Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos konsultuojantis su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos banku ir kitomis suinteresuotomis valstybės institucijomis ne vėliau kaip iki 2013 m. gruodžio 13 d. parengti ir pateikti Seimo Biudžeto ir finansų komitetui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, kuriuose būtų apibrėžta oligopolijos sąvoka, nustatyti šio reiškimo indentifikavimo kriterijai ir požymiai atskirose ūkinės ir finansinės veiklos srityse, įtvirtinta administracinė, o prireikus ir kitokia atsakomybė už oligopolinius veiksmus ir jų padarinius.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Bronius Bradauskas

Danguolė Zabulėnienė